

aandachtig aan Justine lag te denken — het zal ongeveer vijf maanden na zijn terugkeer naar de stad zijn geweest — herinnerde hij zich plots met een schrik-schok als deed hij een groote ontdekking, dat hij vroeger overwogen had — en hij herzag het zonnige laantje, waarin hij 't wéér, vóór zijn laatste onderhoud met Justine, had gedacht — „Mit diesem Trank im Leibe” de drank der abstinentie” En hij wist nu immers zeker, haar oneindig lief te hebben O, veel meer dan toen En dat vervulde hem met een ontzaglijke vreugde; hij begreep dat hij nu toch in waarheid reeds den vuurproef van een heftig jeugd-uitleven had doorstaan, en hij te sterk was gebleken dan dat wat ook hem zijn groote liefde zou kunnen ontnemen. In een bijna extatisch verlangen verloor hij zich in een lichtdoor-drongen fantasie, waarvan het dezen geboren conquistador misschien meest typeerende was, dat hij op geenerlei wijze, zelfs maar aan het bloote bestáán van zijn rival dacht! Als Justine nu toch herstelde — het wás toch mogelijk — en zijn liefde zich harmonisch met zijn zinlijkheid zou verbinden en zij-waartsche of neertrekkende dolingen niet meer mogelijk zouden zijn en zij als man en vrouw voor zoover dat kon een eenheid waren geworden dán En toen eindelijk dit stralende vergezicht zijn aanschouwing ontzong en hij de bleeke ontnuchtering eener doovende reactie moest lijden, bleek toch een vreemde zekerheid in hem bezonken: dat alles nu voor altijd beslist en goed was hij wist niet meer, hoe die in hem was ontstaan, hij kon zich met geen mogelijkheid bezinnen op eenig naar zijn denken leidend spoor van haar noch hoe zij was of zelfs kón zijn, maar zij wás er onaantastbaar. Glimlachend, terwijl zijn oogen zich sloten, zonk hij langzaam weg in een staat tusschen waken en slapen, het bewustzijn beiderzijds gebonden, maar zonder eenig geweld of lichtste pijnlijkheid. En hij droom-zag het „helsche veld” en Justine op de uitgedorde bank. Maar het was toch de Justine van toen niet: o nee, zij was veel jonger, het gezicht fijn en bleek, zooals hij haar niet gekend had. Waterhelder zag hij alles, en scherp in een diepte van klaarheid. En hij dacht in den droom: zóó heb ik ook gedroomd, een nacht in mijn kindsheid, zóó scherp en helder, die rijk-gekleede man en vóór hem een man met 't hoofd op 't blok En alles was weer weg, zonder dat hij het verdwijnen had zien gebeuren. En, evenzoo zonder gemerkten overgang, stond hij plotseling in het goed-gekende zomerpark, en Soesterman kwam met 'n verlegen gezicht op hem toe en zei: „Als je in de gelegenheid bent Als je in de gelegenheid bent Als je in de gelegenheid bent” En hield niet op, híeld níet op, het hol-magere, doods-én-fel als-geschminkte gezicht en de groote oogen, verstarde tot de onaandoenlijkheid van een akelig-menschelijk étalageding, een pop met blikkerig-afratelend spreekmekaniek. In een radelooze ontzetting om dit ondoorgrondelijk-waanzinnige wilde hij vluchten, maar kon zich niet bewegen. Toen, door dien angst-gespoorden bewegingsdrang, werd hij wakker